

ئاخ لاؤف

بەھلول زەلال
(ئامەد)

عەسرا تەنگ بۇو. گەرما نىقىرۇ شىكەستبۇو. بايەكى سىشكىز ئالىيەن بەحرى، بەر ب بەزىي فە دلقيا. لۇتكەيىن ماسىقانان ژ قراخا بەھرى، ھېيدى ھېيدى بەر ب ناشا بەھرى قە دچوون. دېباپۇو بەرى كۆبە تارى، تۈرئىن خوه ب جى بىن و ۋەگەرن مالىيەن خوه. ھەن ژ وان ب شەقىنى ل ناف بەھرى دمان، گەھ ب تۆرا كود ناف ئائىنى دە ۋەدكىن و گەھ ب ليستان، ماسىقانن كود تاريا شەقى دە دەركەتنە نىچىرىزا زكى خوه ژ خوه رە دكىن نىچىرى و ھەن ژ وان ژى تۈرئىن خوه مىينا خەفكان د نىقىن بەھرى دە ۋەددان و ۋەدگەپىيان مالىيەن خوه.

خۆرت و خاما، د ناف بەھرى دە، پەشكىن ئاقىت ب سەر ھەف دە دباراندىن. ژىتىن نافسىرە، ل قراختىن بەھرى، ل بەر تىرىزىن رۆزى يىتىن داۋىيەن خوه پەھن كىبۇون. نەدخوھىستن رۆز بچە ئاشا و گەھ خوه ل سەر پشتى، گەھ ب سەر زكى قە خوه گىير دكىن. ھنان پىرتۇوك دخوھند، ھنان د ناف ئەورا دوا كۈز چخارىيىن وان دەركەت ل دووراھىيىن بەھرى دنھىرى.

جۆتكە سەھۆر، ل سەر شاخىن دارا چامىن ددانە پەى ھەف. قىيەدقىيەن وان، بالا كەسىتىن ل بن داران دكشاندە سەر خوه. چ خوهشىك ب ھەف شاد دبۇون. مەرقەكى رەبز، بارام پىرتۇوكا د دەست خوه دە دخوھند، ژ دوى چغارەيىا كوب سەرسەرئى وى دە بەلا دبۇو روئى وى خوهش خويا نەدكى.

رەفتەك قاقلىيىاز، ھەمۇو ب ھەف رە ل سەر ئاشا بېيىل كومىينا مەشكى دچوو قى ئالى و وى ئالى ۋەدىنىشىن. بىلەز ن. ب يەك جارى سەرى خوه بناش دكىن. ل پەى پارىيەن خوه يىتىن داۋىيا رۆزى نە، بەرى كۆرۈز بچە ئاشا، پارىيەكە دن باۋىزىنە ئاشكا خوه.

كۆمەك زارۆك ل قراختى، ل جەھى كۆئاف ب سەر زكى وان نەدكەت د ناف لىستىكىيەن بىتىيىاز دە قىيەقىرا وان بۇو.

مه زن خودی کربوون، ئانیبۇونە قىئى رۆزىي..؟
 ژههفت سالىيا وي ۋە، دەست ب ئامەدەكارى و
 راخستنا مالى ژ بۇرى كىرىبوون. دەما ئە بوبۇبو خۆرت،
 خانىيەكى نۇو ژى رە چىتكىرىبوون. ب دراھىن كوب دەست
 خستبوون، زەقىيەن خوه زىتىدە كىرىبوون. وان نەدخوهست
 تىشىتەكى ژ كورى وان كىتىم بە. بەرى كۈركۈز ژ
 لەشكەرىت قەگەرە، كەچەكە خامال كېرەنگۈندى
 هەبۈرۈبا ب رىيا ناس و دۆستىيەن خوهلىنى گەریابوون.
 پاشتى كۈرۈي وان ژ لەشكەرە بەھاتا، وان
 دخوهست رۆزەكىن بەرى رۆزى دا داۋەتا خوه بىكرانا. بەرى
 كو چاقىنى خوه بىگىن، وان دخوهست نەقىيەن خوهەمبىز
 بىكىن، ب وان شا بىن. كەبانىيەكە جوان وەرە مالى.
 زەركەك شۆرەيە يە گەرم وەرە بەر وان، بىيەمنەت و ب
 رەھەتى رۆزىن تەمەنن خوه يېن مايىبى ب دلەكى خوهش
 دەرياس بىكىن. و نە تىشىتەكى دن....

رۆزى، گاڭىيەن خوه سەشكە كىرىبوون. رۆز دچوو، تارى
 شۇونا رۆنیا رۆزى وەردەگرت. تەرمبىيەلەكە سپى، هات ل
 بەر بەخچەيىن كۈرۈپ بەرەنەن بەرەنەن بەرەنەن
 راۋەستىيە. ئازىزكەر و خانما كو خوبىابۇرە فەسىرە وى يە،
 ژ تەرمبىيەن پەيا بۇون. هاتن ل جەم پېرەنزا ناش
 بەخچەيى:

"قەوهەد بە ژ تە رە خالتى."

خالتى، ب گرانى سەرەت خوه راکر، پاشتا خوه يېن
 خۇوزبۇويى ب قاسى كۈرۈن دەھات راست كر. و گۇت:
 "ھۇون ب خېرەتەنە لاؤق."

ژن و مىرى كول ئىشارا ھانى ل خالتىا پېرەنزا و مىرى
 وى يېن كال بوبۇبوون مېھقان، ژ بازارىن دوور ھاتبوون.
 بىرپا فرنگىيەن گوند يېن بەخچەيەن كىرىبوون. چاوا چاقىيەن
 وان ل پىرى و بەخچەيى وى كەتبۇون تاڭلى
 راۋەستىيابۇون. پاشتى قەدەرەكى كول سەرەزىيانا گوندى
 ئاخىيىبۇون، ژنكا مېھقان ژ پېرەنزا خوهدىا بەخچەيى
 پرسىبىوو:

"خالتى، توئىيەدى كال بوبۇ. ژ ئىرۇ و پىن چە دېلى تۇ
 خوه نەدەستىيەنى. ما قەدت زارۆكىيەن تە، نەقىيەن تە نېيەن؟"
 پېرەنزا ژ چىننەن كىيائى و ژ وى بىيەتىرەن زىيانى
 وەستىيائى، ب گرانى ل سەر قراخا مشارا فرنگىا
 روونشت. ژ جەن روونشتى، گىيائى كو دەستى وى
 دگەيائى دچنى. د بەر رە، دەست ب چەگۇتنە كول و

دلەيىستان ئان شەر دىكىن نە دىيار بوبۇ. بەحر ب لىستىكا
 زارۆكەن خوهش دبۇو ئان لىستىكا زارۆكەن ب ئافا بەحرى
 خوهش دبۇو نەدەھاتا تېڭىھەشتەن.

بەحر، نۆلا دەرگۇوشە د دەستى دايىكى دە، دچوو چى
 ئالى و وي ئالى. بايىن ھېينك، ژ ناڭ پېتلىن بەحرى بەر
 ب بەزىئى چە دەھات. مەرۇش د ناڭ ئارامىيەكە خوهش دە
 كېلىيەن خوه دبۇوراندىن. خوهزا ب ھەر ئالىيەن خوه دەكەنى.
 نۆلا كەچكەكە خاما، بالكىيەش، خوينگەرم و ئاۋەرخوهش
 بوبۇ.

ل سەر رىيا راسەرە بەحرى، خانىيەكى يەكتەبەقى، د
 ناڭ دارىتىن چامى و فىيەكىيەن جورىيە جور دە، نۆلا كۈرۈ
 خانىيەن گوندى خەيدىيە، ب تەنە سەرەت خوه ل قراخى
 گوند، د چى ئىشارا ھافىيەن دە، وەكە ھەر رۆز ژ رىزى،
 پېرەنزا و كالەكى لىگەل سىن حەب چىلەكىن زايى و چەند
 مەرىشىكىيەن كو ھەر رۆز خوهدى ھەر يەك ژ وان ھېنەكىن
 دەكىن، دەھەواندىن. نە بايىن ھېينك ئى كۈرۈ ناش بەحرى
 دەھات دگەها وان و نە ژى بايىن كېف و شاھىيا مەرۇقىيەن ل
 ناڭ ئاڭى و يېن ل قراخىن ئاڭى دگەها وان.

كالەمېر، پېشى دەقى ئۆزى كۆزى كە مەرىشىكان دارا. پاشتى كو
 رۆزى كەتبۇو كۆزى كە مەرىشىكىيەن وى دەرىيەن خوه ل با
 خەراتى گوندى نۇو كىرىبو. نەما ژى دۆرا چىلەكىان بوبۇ.
 لىن ھینا پېرەنزا وى، چىلەك نە دۆھەتىبوون. پاشتى دۆتىنا
 وان، دېغا بوبۇ ئېيم و ئاشا وان بەدە و پاشتەرە ژى دەرىيەن
 كۆخى وەكە ھەر جارى دارە. بەرى خوه دا ناش بەخچەيى دە
 ل كىلەك خەيتى؛ ھینا پېرەنزا وى د ناش بەخچەيى دە
 بوبۇ. پاشتەواندى، ژ ناش پەننەن فرنگى و ئىسپوتان گىيا
 ژى دەك. ژ بۆ كو گىيا نەدە سەر پەننەن زەرەزەواتان دېغا بوبۇ
 سەرەت چەند رۆزان جارەكى بەھاتا ژېتىكەن. گىيا، ژ بۆ
 چىلەكان ژى ئېمەكە خوهش بوبۇ. دخوهست بچە ئالىيەكاريما
 ھەقسەرا خوهلىنى ئە و ژى پەستىيابۇو. دلى ئى بېشىا
 چغارەيەكىن. دەستى خوه ب گرانى ئاڭىتە بەرىكاكا خوه،
 ھەستەيى خوه ژى دەرخست. دو لەمەن ل سەر ھەۋە ژ
 چخارەيى خوه كاشاندىن. كو پېرەنزا خوه د ناش كار و بارى
 مالى دە دەدىت، كۈرۈن وى دەھات بىرا وى؛ خەمگىن
 دبوبۇ. ئە و ژى، ھەقسەرا وى ژى كال بوبۇبوون. ئېيدى
 ئە و نە يېن كار بوبۇ. وان تو جارى رەوشه كە وسان ژ
 زىيانى نەپابۇو. ئەرەن كەچ دزەوجىن و بەر ب ھېلىيەن خوه
 يَا نۇو چە دەرىن. لىن ما كۈرۈ وان ئى كوب ھېقىيەن

هه قسسه رئ خوه دا. نولا کو دخوهست، باندؤرا رهوش و
له گوتتین پيره زنی ل سهه ره قسسه رئ خوه بېيشه. هه رچ
قاسى دخوهست دلتى قى پيره زن با بهله نگاز خوهش بکه
زى، كول و كەسەر ژ دلتى وى زى دفۇورىن.
”نهز تە باش تىيدگەيىم. قە نە به تو كورى خوه دېبىنى،
تو دەنگى وى دېبىزى. لىنى ما يىن مە؟ هيينا نۇو سمبىيلىن
وى دادانە دەر. بەرى ب چار مەھان، مە دەزگىرانا وى
كىرىپۇ. ئەم ژ بېڭىن و بالا وى تېير نەبۈون. ئەم ب جوانىيا
وى شا نەبۈون. ئەو ب دەستتىگىرا خوه، دەستتىگرىتىا وى
پېتى و هەر دو زى ب جوانىيا خوه شا نەبۈون. ئاگىر ب
دللى مە، تۆفان ب مالا مە كەت. خۇزى كورى مە زى
ميينا يىن تە ب ساختى ل مە ۋەگەرلە، بلا سەقەت بوا،
بلا هار و دىن بوا. تەننى ھەر رۆز من ئەو بېڭىن زراف ب
قاشان چاڭىن خوه بەدىتا... نا نا، بلا من بزاپىيا ل سەر
روى قى دىنيا يې ساخ ئە، بلا سەرئى سالىنى جارەكتى، بلا
سەرئى دەھ سالان جارەكتى من روئى وى بەدىتا، ديسا
بەس بۇ ژ من رە. ”

نَاخْ لَاوْقَ كَهْ زَبَا مِنْ شَهْوَتِي يِهِ، يَا تَهْ زَ يَا مِنْ بَيْهَتِر.
نَاخْ لَاوْقَ، نَاخْ لَاوْقَ. ئَهْزَ بْ قُورِيَانَا لَاوْانِمْ لَاوْقَ.....
دَايِكَا پِيرِهْنَ وَ دَايِكَا نَافِسَهِرَه، بْ چَارَ دَهْسَتَانَ هَهْفَ
وَ دَنَ هَهْ مَبِيزَ كَرَن. زَيْمَار، هَيْسِتَر، كَولَ وَ كَهْ سَهْرِيتَنَ دَدَل
دَهْ تَهْ فَيِ هَهْفَ بُووْبُوون. دَهْ رَكِينَ دَنَافَ تَارِيَا كَوْ بِ يِهِكَ
جَارِيَ هَاوِيِرْ دَوْرَ وَ دَرْگَتِبِيوُ.

کەسەرین د دلی خوھ دە کر، نۆلا کول ھېقىيا ئىن كىلىينى بۇو.

«ئاخ لاووق! چاوا نین. بەلئى وەلە زارۋىكىن من ھەنە.
سې كەچ و كورەكى من ھەنە. ھەر سىن كەچىن من بېرىن.
مالىين وان ڙ مە دوورن. سالانى جارەكى يان دو جاران
تىپىنە جەم مە.»

"لئى كۈرىتى تە ل كۈويە ؟ ما ئەو قەت ئالىكىارىيا وە ناكە ؟"

"تاخ لاوو! قههت مهه پرسه. کوری مهه چووبوو لهشكه رېي. لهشكه ریا خوه ل ناقچه يه که دياره کری کر. ناقشی وئى ناقچه يا خۆپان دېچلە يه، چ يه، ها لهشكه ریا خوه ل وئى ددرى قەداند."

"ئى، پشتىرىخالتى خوددى نەكە...
ئا، نا شىك ئىخوددى، دى سلامەتم، قەگە، يامالى.

لئی ... لئی ...
”قہم کی بین تھے بیندار، بہم خاالت، ددغہ بنہ میں

ڙنکا میهڻان دهرفه تا ئاخافتني ب دهست خستبوو لئي
وئي نزانبيوو ڙکو دهست پئي بکه و چ بېيشه ڙفني پيره کا
ميئنا خوه ڏلبکول ره. د بن چافان ره، ئاوريه ک ڙ